

אלול (10)

בטל השכל לגמרי. באשר לפחד הדין יש לדעת דבר נוסף. אם האדם לא ירגיל את עצמו ולא יעמול להכניס בעצמו אימה ופחד לפני ראש השנה, לא יגיע לזה. כי מעצמו לא יבוא הפחד, אפילו לא לאדם גדול מאוד בתורה. על כן חובתו של האדם היא להרגיל את עצמו לאימת הדין (וזה על ידי לימוד ספרי מוסר).

ספר לקח טוב "ימים נוראים"

שיפרו מעשיכם

על הפסוק "תקעו בחודש שופר" (תהלים פא. ד) דרשו חז"ל (ויקרא רבה כט. ו) : 'בחודש', בחודש זה תחדשו מעשיכם 'בשופר', בחודש הזה שיפרו מעשיכם. ה"בן איש חי" (פרשת שמיני) מבאר מהו ההבדל בין חידוש לשיפור: "שיפור" מעשיכם פירושו, שהמצוה תעשה בשלמות, בדיקדוק ההלכה, באופן המשופר והטוב ביותר, כגון: כשאדם נוטל ידיו לסעודה, בעת הנטילה עליו להקפיד לסובב את ידיו כדי שהמים יגיעו לכל מקום. או בעת הנחת התפילין יקפיד שהתפילין תהיינה במקום, ללא תזוזה, יקטין את הקשר, שלא יהיה בגדר של 'קרקפתא דלא מניח תפילין', וכך בכל תחום ותחום. החזון איש נשאל, איך זוכים לקבל יראת שמים, הוא השיב שליראת שמים זוכים על ידי דיקדוק ההלכה על כל צעד ושעל. כשיהודי פוסע לאחוריו בסיום בתפילת העמידה באמירת עושה שלום, יקפיד על הכתוב בשולחן ערוך, שגודל כל פסיעה צריך להיות עקב בצד גודל, יש להקפיד על צעדים קטנים, אך לא פחות מדאי, כי על זה אין שם פסיעה, אדם עלול לחשוב: מהי הנפקא מינה בזה, אך הנפקא מינה היא, האם הינך מקיים את ההלכה הכתובה בשולחן ערוך או האם אתה פועל על פי מה שאתה רוצה. האם הינך מדקדק בהלכה, והינך בעל יראת שמים או חלילה.. *ספר "יחי ראובן, ימים נוראים"*

הכנת הלב לתשובת אמיתית

כתוב בתהלים (א. ק): "דעו כי ה' הוא האלוקים הוא עשנו ולו אנחנו" למילת "ולו" יש קרי וכתוב: היא נכתבת באל"ף, ולא, אך קוראים אותה בוי"ו ולו. אמר על כך בעל "חידושי הרי"ם": עד כמה שאדם הוא יותר "לא", כך הוא יותר "לו". ככל שאדם ממעט בערך עצמו, מחשיב את עצמו כאין וכאפס ויודע שהכל מהקדוש ברוך הוא, כך הוא יותר שייך אליו. והוסיף החידושי הרי"ם שאותיות "אלול" יוצרות יחדיו את שתי המילים הללו: לו ולא, לאמור: עבודת ימי האלול, היא להיות "לא", זו הכנת הלב, הראויה לתשובה אמיתית, ורק אחריה זוכה האדם להיות "לו"

ספר "ומתוק האור ימים נוראים אלול ר"ה"

אלול, האמצעי והמטרה. "דרך" ו"עיר" בדברי הנביא (מ"ב ו, יט): ישנו ביטוי: "לא זה הדרך ולא זה העיר", ניתן ללמוד מדברי הנביא הללו, כדי להשיג מטרה כל שהיא בחיים, יש לקבוע מראש הן את המטרה והן את האמצעים להגיע למטרה הם 'הדרך', והמטרה עצמה היא "העיר". ראש חודש אלול הוא תחילתו של "דרך". אולם הדרך היא ארוכה, באיכות ובכמות. בדרך ישנם הרבה תחנות ותמרורים, שהם עצם ימי חודש אלול, תקיעת שופר, אמירת לדוד ה' אורי, ולאחר מכן אמירת סליחות, ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים, סוכות, הושענא רבה ושמחת תורה. כולנו מכירים את תמרורי הדרך את הדרך, ויודעים שצריך ללמוד תורה יותר בהתמדה, יודעים שצריך למעט בדברים בטלים, יודעים שראש השנה הוא יום נורא ואיום, יודעים שעשייתם הם ימים עצומים של סייעתא דשמיא, יודעים שיום כיפור הוא היום הקדוש. כולנו יודעים את "הדרך", מכירים את האמצעים המובילים אל המטרה. אבל מהי "העיר", מהי המטרה אליה אנו שואפים להגיע בימים נפלאים אלו? והרי מוכרחים אנו לקבוע לעצמנו מהי מטרתנו, לאיזו "עיר" שואפים אנו להגיע, שאם לא כן לעולם לא נגיע לשם. הן כך אנו מתפללים: אבינו מלכנו נא אל תשיבנו ריקם מלפניך, בלי יעד ברור אנו עלולים ח"ו לצאת ריקים מהימים הנוראים. *רב פינקוס זצ"ל בספרו "אלול ימים נוראים"*

הערות והארות לקראת אלול והימים הנוראים

דברו אודות השאלות המפורסמות, מדוע אין אדם מתיירא ממשפט ראש השנה וכו' מדוע איננו מכינים את עצמנו ליום זה כראוי, אמר הגר"י לוינשטיין זצ"ל את הדברים הבאים: חז"ל למדונו שאין חוטא, אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות. יש לדייק בלשונם הזהב שלא אמרו נכנסה שטות, אלא רוח שטות. דהיינו מדובר כאן במציאות רוחנית, ששמה "רוח שטות" כמו שאמרו הראשונים לגבי שעיר לעזאזל שלוקח ממש החטאים, ומוביל אותם אל מחוץ לג' מחנות. כך גם כאשר אדם חוטא חטא אחד נכנסת בו רוח אחת, ובהרבותו בחטאים נכנסת בקרבו עוד ועוד רוחות שטות. התוצאה: הוא נעשה שוטה גדול וחומרי, עד שאין בו מקום לחכמה. מעתה הכל מובן. פחד הדין צריך לבוא מכוח החכמה, אולם כאשר האדם מתמלא רוח שטות וחומריות לא נותר מקום לשכל, אין פחד. ומהי העצה? לרדוף אחרי המצוות. לא להחמיץ שום הזדמנות של קיום מצוה, אפילו קלה שבקלות. כי המצוה מקרבת את האדם לבוראו. עם זאת יש לברוח מהעבירות, כי העבירה מכניסה באדם רוח שטות. וכאשר הוא מתמלא ברוח זו,

טכסיסי יצר הרע:

אמר הגה"צ רב שלום שבדרון זצ"ל: ישנם אנשים שטועים לחשוב כי העסק עם היצה"ר אינו אלא בדברי חולין, אך כשעוסקים בתורה ותפילה אין ליצה"ר דריסת הרגל, שהרי הם עוסקים בתבלין שהוא נגדו. אולם טעות היא בידם, היצר הרע מחדיר טלפיו גם שם. כמו שאמר הרבי מקוצק זצ"ל לחסיד אחד שעטף את ראשו בטלית, בעת אמירת 'נשמת כל חי' בנענוע רב: דע לך כי ליצר הרע יש מקום בין הראש לטלית גם כן, ומשם יפילך לגאווה, והדברים פשוטים. יתר על כן, אם נטינו לחשוב שלכל הפחות בשעה שאנו עוסקים בנטישת היצר ממש, במחשבות תשובה, אז ודאי אין ליצה"ר דריסת רגל, גם זו טעות. גם כשחושבים מחשבות תשובה נגד היצה"ר, בא הוא ומנסה להסביר לאדם איך לעשות תשובה. היצה"ר מוכן לעזור לאדם ובלבד שלא יעשה תשובה וישתנה בפועל. לא איכפת לו ליצה"ר אם באלול יתרום האדם מעט, ואדרבה בא כ'בעל תשובה' ועוזר לו לערוך מערכות בענייני תשובה, ובלבד שלא יקיים כולם. ואחד מטכסיסיו הוא שמפתה לקבל קבלות רבות בערב יום כיפור, על מנת שירגיש האדם טוב, ואחר יזה"כ משכיח ממנו את הכל.

ספר "אוצרות התורה אלול ר"ה יום כיפור"

שער הכניסה לעולם התשובה

כאשר מגיע חודש אלול, ויהודי יודע היטב את מצבו וחשוב לעצמו: במה להתחיל? איך נכנסים לעולם התשובה? ובכן, שער הכניסה לעולם התשובה היא שיהודי יאמין ב"אני לדודי ודודי לי" שבנים אתם לה' אלוקיכם, ובנו בחר ה' להיות לו לעם סגולה, זה השער והכניסה לתחילת התנוצצות התשובה, זו הכניסה לשנה החדשה. יהודי שאינו מאמין, חלילה שהקב"ה מקבל את אנחתו הרי הוא בגדר אפיקורוס, חלילה. יהודי חייב להאמין שלעולם, בשום מצב, הוא אינו אבוד, כי תמיד פתוחים כל השערים לשוב אל אביו האוהב. אני לדודי ודודי לי, זהו הפתח לתשובה עבור כל יהודי, בכל מצב.

ספר "כמוצא שלל רב, ימים נוראים"

בן אדם מה לך נדרם? קום...

דרכו של אדם היא להיות שבוי בתרדמת ההרגל ומתוך כך הוא שוכח מי הוא ומה הוא, ומה תפקידו בעולם. אך בחודש אלול, לקראת ימי הדין המתרגשים ובאים, מטלטלים אותו משנתו, וזועקים לו: קום! זכור את סיבת היותך בעולם.

ספר "ומתוך האור, ימים נוראים, אלול"

הלכה: בענין הפיוטים בלשון ארמי לאומרם ביחיד

כתב המ"ב (סי תקפא סק"ב): וכן אותם הבקשות שהן בלשון תרגום כגון מחי ומסי וכו' ומרנא די בשמיא וכו' לא יאמר כשאין שם עשרה. כתב הפסקי תשובות (אות יב): והוא עפ"י הנפסק בשו"ע (סי ק"א ס"ד) עפ"י הגמרא

סוטה (לג.), שביחיד לא יתפלל בלשון ארמי לפי שאין מלאכי השרת נזקקין לו אבל ציבור אין צריך מליץ שהקב"ה בעצמו מקבל תפלתם. ואם הציבור כבר אמרו תפילות אלו מחי ומסי וכו' מ"מ כל זמן שלא גמרו אמירת הסליחות רשאי היחיד הנמצא עמהם לאומרו כי נחשב עדיין כאומרם בציבור. ואם התחילו לומר סליחות במנין והלכו מקצתם טרם התחילו שלש עשרה מידות והתפילות שבלשון ארמית שוב אסור להם לאומרם.

ספר "פסקי תשובות" חלק ו'

פתגם: ההצלחה היא כמו סולם, אי אפשר לעלות

עם ידיים בכיסים. ספר "שמחלה"

חקירה: לשמה: שהאדם יכוון, או שהחפץ יהיה מיוחד

לכך (קובץ שיעורים פסחים קעא: שהחפץ יהיה מיוחד)

ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: סיפור: ה"אמת" נעדרת

רבי שניאור זלמן בעל ה"תניא", נודמן פעם במחיצתו של אחד מגאוני הדור, והיו שניהם משתעשעים בדברי תורה. אמר הגאון לבעל ה"תניא": יגיד נא מר, היכן מצינו בתורה פסוק שפותח ומסיים באותן שלוש מילים? השיב לו הבעל ה"תניא" מינה ובינה: יודע אני פסוק זה, שממנו מוכח גם כי משה לא אמר אמת. לתמיהת כל הנוכחים נענה הרב והסביר: הפסוק הוא בסוף פרשת ציצית: "אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים אני ה' אלוקיכם". והנה אנחנו מוסיפים בקריאת שמע אחרי שלוש מילים אלה גם את המלה "אמת", ואולם משה רבינו לא אמר אמת....!

ספר "חד וחלק" חלק ג'

מזל טוב ליום הולדת של בני שלמה נ"י

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, אברהם בן רבקה מאיר בן גבי זווירה, סשא בנימין בין קארין מרים, אליהו בן תמר, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן רבקה, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, פייגא אולגה בת ברנה, יוסף בן מייכה, רבקה בת ליוה, ריש'רד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה, יעל רייזל בת מרטין היימה שמחה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות אוריליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה. לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים.

